Hukuk Bölümü 2007/392 E., 2008/41 K.

"İçtihat Metni"

Davacı sigorta şirketi tarafından kasko sigorta poliçesi ile sigortalanan araç, 1.10.2004 tarihinde, yolun 4 m. içinde bulunan Telekom'a ait 2 m. çapındaki rogar kapağı çevresine konulan bordür taşlarına aracın ön alt kısmının vurması neticesinde hasarlanmıştır. Kaza tespit tutanağında, yolda çalışma yapan davalının çalışma olduğunu belirtir işaretler koymadığı, gece görüşünü kolaylaştıracak emniyet şeridi olmadığı, trafik konisi yerine çalışma yapılan yerin çevresine bordür taşları konulduğu da tespit edilerek kazanın meydana gelmesinde ve sigortalı araçta gerçekleşen zarardan dolayı davalı 6/8 kusurlu bulunmuştur. Bu olay sebebiyle davacı, sigortalısına, 19.11.2004 tarihinde, 5.262.669.000.- TL tazminat ödemiştir.

Davacı, 17.12.2004 tarihinde, davalıdan, kusuruna tekabül eden 3.947.001.750.-TL'nin ödenmesini istemiş, ancak, davalı tarafından, bu talebin uygun görülmediği davacıya bildirilmiştir.

Kasko tazminatını ödeyen davacının vekili, Türk Ticaret Kanunu'nun 1301. maddesine göre sigortalının haklarına halef olduklarından ve davalıya yapılan rücu tebligatına rağmen ödeme yapılmadığından, fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla 3.946,00 YTL'sı tazminatın ödeme tarihi olan 19.11.2004 tarihinden itibaren işleyecek TCMB'ca kısa vadeli kredilere uygulanan en yüksek avans faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı vekili, birinci savunma dilekçesinde, özel hukuk gerçek ve tüzel kişileri aleyhine idari yargıda dava açılması mümkün bulunmadığından, özel hukuk tüzel kişisi olan şirketleri aleyhine açılan davanın görev yönünden reddi gerektiğini ileri sürmüştür.

İZMİR 2. İDARE MAHKEMESİ; 9.3.2007 gün ve E:2005/621 sayı ile, davacı vekili tarafından, müvekkili bulunduğu şirketin kasko sigortası ile sigortalanan aracın hasarlı trafik kazası yapması nedeniyle meydana gelen zarar nedeniyle ödenilen 3.946,00 YTL'nin ödeme tarihi olan 19.11.2004 gününden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte rücuen tazmini istemiyle Türk Telekomünikasyon A.Ş.'ne karşı açılan davada; davalı idare vekili tarafından müvekkili bulunduğu idarenin 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na ve özel hukuk hükümlerine tabi olduğu, bu nedenle davanın çözümünün adli yargının görev alanına girdiği ileri sürülerek görev itirazında bulunulduğu, 4502 sayılı Kanun'un Geçici 3. maddesinde; Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ekindeki B (KİK) bölümünde yer alan kuruluşlar listesinden çıkarıldığı belirtilmiş, 4673 sayılı Kanun'un 2. maddesinde ise; Türk Telekom'daki kamu payının % 50'nin altına düşmesi halinde, Türk Telekom'un tüm tekel haklarının 31.12.2003 tarihinden önce de olsa ortadan kalkmış olacağı, Kurumun, Türk Telekom dahil işletmecilerle imzaladığı sözleşmelerin ve verdiği genel izin ve telekomünikasyon ruhsatlarının şartlarına uyulmasının sağlanması için gereken tedbirleri almaya, faaliyetlerin mevzuat ile görev ve imtiyaz sözleşmesi, telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin şartlarına uygun yürütülmesini izleme ve denetlemeye, aykırılık halinde ilgili işletmecinin bir önceki takvim yılındaki cirosunun %3'üne kadar idari para cezası uygulamaya, milli güvenlik, kamu düzeni veya kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesi amaçlarıyla gerekli tedbirleri almaya, gerektiğinde tesisleri tazminat karşılığında devralmaya yada ağır kusur halinde imtiyaz sözleşmesini, telekomünikasyon ruhsatını yada genel izni iptal etmeye yetkili olduğu hükümlerinin yer aldığı, bu duruma göre, dava konusu olay tarihi itibariyle yukarıda açıklanan mevzuat uyarınca davalı Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin kamu payı henüz %50'nin altında düşmediği ve Kamu İktisadi Kuruluşu statüsü devam ettiği anlaşıldığından, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının değil, idari yargının ve dolayısıyla Mahkemelerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı vekilince, süresi içinde verilen dilekçe ile, adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması isteminde bulunulması üzerine dilekçe ve dava dosyası örneği, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; Davacı vekili tarafından davalı idare aleyhine açılan tam yargı davasında, davalı idarenin görev itirazında bulunduğu, bu itirazın reddedilmesi üzerine davalı idare tarafından olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebinde bulunulması nedeniyle dosyanın Başsavcılıklarına gönderildiğinin anlaşıldığı, davacı sigorta şirketi vekili, müvekkili tarafından kasko poliçesi ile sigortalanan aracın, yolda çalışma yapan davalının işaret koymaması nedeniyle davalıya ait logar kapağına çarpmasıyla meydana gelen maddi hasarlı trafik kazasında davalı idarenin hizmet kusuruna dayanarak sigortalısına ödemiş olduğu 3.304.967.000.-TL tazminatın ödeme tarihinden işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı idareden rücuen tazminini talep ettiği, konunun çözümü için davalının niteliğinin incelenmesi gerektiği, 1953 tarih ve 6145 sayılı Yasa ile, Türkiye Cumhuriyeti Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi'nin kurulduğu, 1924 tarih ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 10.6.1994 tarih ve 4000 sayılı Yasa'yla değiştirilen 1. maddesi ile, posta ve telgraf tesis ve işletmesine ilişkin hizmetlerin, Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü'nce (P.İ), telekomünikasyon hizmetlerinin ise "Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi (Şirket)" tarafından yürütülecek şekilde yeniden yapılandırıldığı, 27.1.2000 tarih ve 4502 sayılı Yasa'nın 1. maddesi ile, 406 sayılı Yasa'nın 1. maddesine eklenen dokuzuncu fıkrada, "Türk Telekom, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirkettir. Kamu iktisadi teşebbüslerinin kuruluş, teşkilât ve faaliyetleri ile ilgili mevzuat Türk Telekom'a uygulanmaz. Sadece, Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine ilişkin 2.4.1987 tarihli ve 3346 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi hükümleri uygulanır" denilmiş; anılan fıkra hükmü, 12.5.2001 tarih ve 4673 sayılı Yasa'nın 1. maddesi ile değiştirilmiş ve "Türk Telekom, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirkettir. Bu Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, kamu iktisadi teşebbüsleri de dahil, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait olan kamu kurum, kuruluş ve ortaklıklarına uygulanan mevzuat Türk Telekom'a uygulanmaz. Sermayesinin yarısından fazlası kamuda kaldığı sürece, Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine ilişkin 2.4.1987 tarihli ve 3346 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi hükümleri uygulanır. 16.7.1965 tarihli ve 697 sayılı Kanun ile milli güvenlik ve kamu düzeniyle sıkıyönetim ve seferberlik hallerinde telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin özel kanunların hükümleri saklıdır" hükmünü aldığı, 406 sayılı Yasa'nın 4502 sayılı Yasa ile değişik 2. maddesinin (c) bendinin birinci alt bendinin birinci cümlesinde "Türk Telekom; telekomünikasyon şebekeleri üzerinden sunulan ulusal ve uluslararası ses iletimini ihtiva eden telefon hizmetlerini, 31.12.2003 tarihine kadar bu Kanun ve görev sözleşmesi çerçevesinde tekel olarak yürütür." denildikten sonra, anılan (c) bendinin birinci alt bendinde 12.5.2001 tarih ve 4673 sayılı Yasa ile eklenen üçüncü cümlede "Ancak, Türk Telekom'daki kamu payı %50'nin altına düştüğünde, Türk Telekom'un tüm tekel hakları 31.12.2003 tarihinden önce de olsa ortadan kalkmış olur" denilmiş; 4502 sayılı Yasa'nın Geçici 3. maddesi ile de Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin 233 sayılı KHK.'nin ekindeki "B-Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK)" bölümünde yer alan kuruluşlar listesinden çıkarıldığı, Türk Telekomünikasyon A.Ş.'deki tamamı Hazineye ait bulunan hisselerden %55'i, Bakanlar Kurulunun 25.7.2005 tarih ve 2005/9146 sayılı "Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi (Türk Telekom)'nin %55 Oranındaki Hissesinin Blok Olarak Satışına ilişkin Nihai Devir İşlemlerine Dair Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar"ı uyarınca, 14.11.2005 tarihli Hisse Satış Sözleşmesi ile (6.550.000.000 USD. bedelle) Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'ne satıldığı, olaya bakıldığında, idari bir eylem ya da işlemden doğmuş bir zarar söz konusu olmayıp, kasko sigorta sözleşmesinden kaynaklanan rücu davası olup, sigorta şirketi zarara neden olan davalı şirketin haksız eylemi nedeniyle zarar gören sigortalısına ödediği tazminatı sigortalısının ardılı sıfatıyla rücuen zarar veren davalıdan istediği, ödenen tazminatın rücuen davalılardan tahsilinin istenmesine, tazmin yükümlülüğünün saptanmasına ilişkin bulunan davanın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı görevli olduğundan, İzmir 2. İdare Mahkemesi'nin görevlilik kararının kaldırılması gerektiğinin düşünüldüğü belirtilerek, bu nedenlerle, 2247 sayılı Kanun'un 10 ve 13. maddeleri gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre, Danıştay Başsavcısı'ndan yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; Davacı şirket tarafından kasko sigorta poliçesi ile sigortalanan aracın, 1.10.2004 tarihinde Türk Telekom'a ait logar kapağı çevresine konulan bordür taşlarına çarpması sonucu meydana gelen zarar için 19.11.2004 tarihinde ödenen miktarın 6/8'sına düşen kısmının faiziyle birlikte tahsili istemiyle İzmir 2. İdare Mahkemesi'nde açılan davada, davalının görev itirazının reddi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmış olmakla dosyanın incelendiği, Anayasa'nın 125 inci maddesinde, idarenin, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğunun belirtildiği, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2 nci maddesinde, idari dava türlerinin sayıldığı, bu maddenin (1-b) bendinde de, idari eylem ve işlemlerden dolayı hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davalarının, görüm ve çözümü idari yargının görev alanına giren idari dava türleri arasında gösterildiği, kamu hizmetini yürütmekle yükümlü kılınan kamu kuruluşunun, kamu hizmetini yürütürken kişilere verdiği zararın tazminine ilişkin davada, kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuk kurallarına uygun olarak yürütülüp yürütülmediği, kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediği, sonuçta, hizmet kusuru ve idarenin sorumluluğunu gerektiren bir husus olup olmadığının tayin ve tespitinin idari yargı yerlerine ait olduğu, Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 1. maddesinin 4000 sayılı Yasa ile değişik 1. fıkrasında; telekomünikasyon hizmetlerinin Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi tarafından yürütüleceği, 1. maddeye 4502 sayılı Yasa ile eklenen 6,7 ve 8. fıkralarında; telekomünikasyon altyapısı tesisi ve işletmesinin bu Kanuna tabi olduğu, Türk Telekomun, bu Kanun çerçevesinde her türlü telekomünikasyon hizmetlerini yürütmeye ve telekomünikasyon altyapısını işletmeye yetkili olduğu, Türk Telekom'un söz konusu yetkiye ilişkin hak ve yükümlülüklerinin Bakanlık ile imzalanacak görev sözleşmesi ve/veya görev sözleşmeleri ile belirleneceği hükme bağlanmakla, Kurumun Kamu Kurumu, gördüğü hizmetin de kamu hizmeti olduğunun açık olduğu, sözü edilen 1. maddeye yine 4502 sayılı Yasa ile eklenen ve 4673 sayılı Yasa ile değiştirilen 9. fıkrada, Türk Telekom'un bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirket olduğu, bu kanun hükümleri saklı kalmak üzere, kamu iktisadi teşebbüsleri de dahil, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait olan kamu kurum ve kuruluş ve ortaklıklarına uygulanan mevzuatın Türk Telekom'a uygulanmayacağı hükmüne yer verilmiş olması ise, anılan Kurumun Kamu Kurumu olma niteliğini değiştirmeyeceği gibi, esasen idari yargı içtihatlarının da bu yönde olduğu(Daha sonra Türk Telekom hisselerinin % 55'inin ihalesi 24.6.2005 tarihinde yapılarak sonucu 1.7.2005 tarihinde açıklanmış, Bakanlar Kurulunun 25.7.2005 günlü, 2005/9146 sayılı kararı ile Türk Telekom'un %55 oranındaki hissesinin blok olarak satışına ilişkin nihai devir işlemlerine dair karar yürürlüğe konulmuş, bu karar uyarınca, Türk Telekomünikasyon A.Ş.'deki tamamı Hazineye ait bulunan hisselerin % 55'i, 14.11.2005 tarihli Hisse Satış Sözleşmesi ile satılmış, aynı tarihte Telekomünikasyon Kurumu ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. arasında imtiyaz sözleşmesi düzenlenmiştir.)uyuşmazlık, sigortalı aracın 1.10.2004 tarihinde uğradığı hasarı ödeyen sigorta şirketi tarafından açılan davada hizmet kusuru esasına dayanılarak zararın kusur oranına göre idarece giderilmesi istemine ilişkin bulunduğu, Yargıtay Başsavcılığı'nın olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin kararında sözü edilen 406 ve 4502 sayılı Yasa maddelerinin hiç biri olay tarihinde bu Kurumun Kamu Kurumu niteliğini değiştirici hükümler içermediği, bu durumda, Türk Telekom'un hizmet kusuru nedeniyle oluştuğu ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın, idari işlem ve eylemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılacak tam yargı davalarına bakmakla görevli olan idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği, bu nedenlerle, 2247 sayılı Kanun'un 10 uncu ve izleyen maddeleri uyarınca, yapılan başvurunun kabulüne hukuki olanak bulunmadığı yolunda yazılı düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mahmut BİLGEN, Ramazan TUNÇ, Habibe ÜNAL, O.Cem ERBÜK, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 03.03.2008 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME : Dosya örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Yasanın 10. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ayla SONGÖR'ün, davada adli yargının, Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun, davada idari yargının görevli olduğu yolundaki yazılı ve sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 1.10.2004 tarihinde meydana gelen trafik kazası sonucu sigortalı aracın uğradığı hasarı ödeyen Sigorta Şirketinin, zararın kusur ve sorumluluk oranına göre davalı tarafından giderilmesi isteminden ibaret bulunan bir rücuen tazminat davasıdır.

1953 tarih ve 6145 sayılı Yasa ile, Türkiye Cumhuriyeti Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi kurulmuş; 1924 tarih ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 10.6.1994 tarih ve 4000 sayılı Yasa'yla değiştirilen 1. maddesi ile, posta ve telgraf tesis ve işletmesine ilişkin hizmetler, Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü'nce (P.İ), telekomünikasyon hizmetleri ise "Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi (Şirket)" tarafından yürütülecek şekilde yeniden yapılandırılmıştır.

27.1.2000 tarih ve 4502 sayılı Yasa'nın 1. maddesi ile, 406 sayılı Yasa'nın 1. maddesine eklenen dokuzuncu fıkrada, "Türk Telekom, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirkettir. Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kuruluş, teşkilât ve faaliyetleri ile ilgili mevzuat Türk Telekom'a uygulanmaz. Sadece, Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine ilişkin 2.4.1987 tarihli ve 3346 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi hükümleri uygulanır" denilmiş; anılan fıkra hükmü 12.5.2001 tarih ve 4673 sayılı Yasa'nın 1. maddesi ile değiştirilmiş ve "Türk Telekom, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirkettir. Bu Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, kamu iktisadi teşebbüsleri de dahil, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait olan kamu kurum, kuruluş ve ortaklıklarına uygulanan mevzuat Türk Telekom'a uygulanmaz. Sermayesinin yarısından fazlası kamuda kaldığı sürece, Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine ilişkin 2.4.1987 tarihli ve 3346 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi hükümleri uygulanır. 16.7.1965 tarihli ve 697 sayılı Kanun ile milli güvenlik ve kamu düzeniyle sıkıyönetim ve seferberlik hallerinde telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin özel kanunların hükümleri saklıdır" ; Ek 29. maddesinin 3.7.2005 gün ve 5398 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile değişik birinci fıkrasında, "Türk Telekom hisselerinin devri sonucu kamu payının yüzde ellinin altına düşmesi durumunda; Türk Telekomda ek 22 nci maddenin (a) bendinin bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri uyarınca belirlenen aslî ve sürekli görevlerde çalışmakta olanlar ile 22.1.1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tâbi olarak kadrolu veya sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar ve kapsam dışı personel, kamu görevlerinden yüzseksen gün aylıksız izinli sayılır...

..." denilmiştir.

Öte yandan; 406 sayılı Yasa'nın 4502 sayılı Yasa ile değişik 2. maddesinin (c) bendinin birinci alt bendinin birinci cümlesinde "Türk Telekom; telekomünikasyon şebekeleri üzerinden sunulan ulusal ve uluslararası ses iletimini ihtiva eden telefon hizmetlerini, 31.12.2003 tarihine kadar bu Kanun ve görev sözleşmesi çerçevesinde tekel olarak yürütür" denildikten sonra, anılan (c) bendinin birinci alt bendinde 12.5.2001 tarih ve 4673 sayılı Yasa ile eklenen üçüncü cümlede "Ancak, Türk Telekom'daki kamu

payı %50'nin altına düştüğünde, Türk Telekom'un tüm tekel hakları 31.12.2003 tarihinden önce de olsa ortadan kalkmış olur" denilmiş; 4502 sayılı Yasa'nın Geçici 3. maddesi ile de Türk Telekomünikasyon A.Ş., 233 sayılı KHK. 'nin ekindeki "B-Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK)" bölümünde yer alan kuruluşlar listesinden çıkarılmıştır.

Bu düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, telekomünikasyon şebekeleri üzerinden sunulan ulusal ve uluslararası ses iletimini ihtiva eden telefon hizmetlerini 31.12.2003 tarihine kadar "tekel" olarak yürütmekle görevli kılınan ve olay tarihi itibariyle, çoğunluk hisseleri kamuya ait bulunan Türk Telekom'un, tekel kapsamında kamu hizmeti yürüten, ancak kuruluş yasasındaki son düzenlemeler ile kendine özgü statüye sahip olan ve sermayesindeki kamu payı %50'nin altına düşünceye kadar kamu kuruluşu niteliğini taşıyan bir kuruluş olduğu tartışmasızdır.

Özelleştirme kapsamında bulunan Türk Telekomünikasyon A.Ş.'deki tamamı Hazineye ait bulunan hisselerden % 55'i, Bakanlar Kurulu'nun 25.7.2005 tarih ve 2005/9146 sayılı "Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi (Türk Telekom)'nin % 55 Oranındaki Hissesinin Blok Olarak Satışına İlişkin Nihai Devir İşlemlerine Dair Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar"ı uyarınca, 14.11.2005 tarihli Hisse Satış Sözleşmesi ile (6.550.000.000 USD. bedelle) Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'ne satılmıştır.

Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

Açılan davada, kaza tespit tutanağında belirtildiği gibi, yolda çalışma yapan davalının bu durumu belirtir işaretler koymadığı, gece görüşünü kolaylaştıracak emniyet şeridi oluşturmadığı gibi, trafik konisi yerine çalışma yapılan yerin çevresine sadece bordür taşları konulduğu, kazanın meydana gelmesinde ve gerçekleşen zarardan dolayı 6/8 oranında kusurlu bulunduğu ileri sürülerek, doğan zararın giderilmesi istenilmiştir.

Bu duruma göre, 1.10.2004 olan olay tarihi itibarıyla kamu kuruluşu niteliğini taşıyan davalının, kamu hizmetini yürüttüğü sırada kişilere verdiği zararın tazmininin istenildiği nedeniyle bu hizmetin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya başka bir nedenle idarenin sorumluluğunun bulunup bulunmadığının saptanması gerekmektedir. Bu hususların belirlenmesi ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Yasa'nın 2/1-b maddesi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yerleri görevlidir.

Öte yandan, davacı Sigorta Şirketi, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1301. maddesinde yer alan, "Sigortacı sigorta bedelini ödedikten sonra hukuken sigorta ettiren kimse yerine geçer. Sigorta ettiren kimsenin vâkı zarardan dolayı üçüncü şahıslara karşı dava hakkı varsa, bu hak, tazmin ettiği bedel nispetinde sigortacıya intikal eder" hükmü uyarınca zarar görenin kanuni halefi olduğundan, incelenen uyuşmazlığın konusunu oluşturan dava tipik bir tam yargı davasıdır.

Bu nedenle, uyuşmazlığın, adli yargı yerinde aleyhine açılan tazminat davasını kaybedenler tarafından, hissesinden fazla ödediği miktardan sorumlu bulunan idare aleyhine açılan ve bir borçlar hukuku müessesesi olan "rücuen alacak" davası kapsamında olmadığı açıktır.

Açıklanan nedenlerle, sigortalı aracın uğradığı hasarı ödeyen Sigorta Şirketi tarafından, zararın, kusur ve sorumluluk oranına göre davalı tarafından giderilmesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerleri görevli olduğundan, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun reddi gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 03.03.2008 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.